

Knippen en plakken

Je bent jong en nieuwsgierig en dus ga je op onderzoek uit. In boeken en bladen, maar vooral: buiten. Zo verging het mij toen, heel vroeger, tenminste wel. Dus gingen er kikkervisjes in een bakje water, fabriceerde ik met een bamboestok, stevig ijzerdraad en moeders nylonkous een eerste vlindernet en kregen de rupsjes van de argusvlinder malse polletjes straatgras voorgeschoteld. Maar ook moest bijvoorbeeld worden verkend of een spin met zes of zelfs vier poten in plaats van acht goed uit de voeten kon. Onvermijdelijk ging de natuurverkennerij gepaard met divers dierenleed ("U heeft op jonge leeftijd wrede heden tegenover de kleine diertjes begaan, heeft u daarvoor een geldig excuus?" "Edelachtbare, ik hoor het u zeggen. Maar in alle oprechtheid, ik kan me van dergelijke zaken werkelijk niets herinneren.")

Aan vroeger en aan heel veel meer moest ik denken toen ik het bericht las over een merkwaardig heden-daags onderzoek, waarover de US National Academy of Sciences berichtte. Niet een klein jongetje, maar acht volwassenen beschreven hoe ze hadden onderzocht wat toch het nut kan zijn van die lange sliert aan de achtervleugels van de Amerikaanse maanvlinder, *Actias luna*. Een vraag die in essentie niet verschilt van de vraag naar het waarom van acht pootjes bij spinnen. De dappere onderzoekers bonden de vlinders aan een touwtje, knipten bij een deel van de fladderaars de uitsteeksels af en lieten er vervolgens vleermuizen op los. De onderzoekers rapporteren dat de niet verknipte vlinders een beduidend lagere pakkans hadden dan de letterlijk gekortwiekte dieren. Volgens de wetenschappers raken vleermuizen met hun echotechniek de kluts kwijt door de lange vleugelstaarten en happen ze naar de vleugel in plaats van naar

de vlinderlijven. Daarmee zorgen de vleugels bij maanvlinders voor een groter overlevingskans, aldus het achtstal.

Zo lust ik er nog wel een paar. Knip bij mij wat ferme uitsteeksels af en ik weet zeker dat mijn overlevingskans ook gering is als ik achterna word gezeten door bijvoorbeeld een uit Duitsland weggevluchte wolf. Zeker als ik dan ook nog vastzit aan een touw. Verder deugt het onderzoek in essentie natuurlijk niet. Op zijn minst had men aan andere soorten nachtvlinders juist van diezelfde slierten moeten plakken om te kijken of die daardoor vervolgens beter standhouden tegen vleermuizen. Dit nog afgezien van de vraag wat überhaupt het nut van een dergelijk onderzoek mag zijn.

Geef mij dan maar de bevindingen van Christian Sepp, die ruim tweehondervijftig jaar geleden, gefascineerd door het mysterie van leven en dood, een experiment optekende, uitgevoerd met een ligusterpijlstaart. Geknipt voor

u, deze ene zin van een groot jongetje: "... ik sneed dan dezen Vlinder het Hoofd schielijk af, in Meening dat hy onmiddelyk en ten eenmaale dood zoude zyn, maar ik vond my daarin bedrogen, het Dier zonder Hoofd was nog zo levendig als te vooren; toen sneed ik haastelyk het Borststuk van 't Lyf af, maar ook hiermede was het nog niet gedaan, aan 't Lyf bespeurde ik wel geene Tekens van Leven meer, maar daarentegen zwerf, deels lopende, deels vliegenderwyze, het Borststuk, daar de Vlerken aan vast zyn, nog over de Tafel heen, zonder Hoofd en Lyf, tot myne grootste Verwondering, en het zoude zekerlyk nog langer geleefd hebben, had ik hetzelve niet nog eens in de Lengte doorgelooft, waarna de Beweeging ophield; waarschylyk was door deze laatste Sneede het Hart getroffen." Of hij daarna de delen nog aan elkaar probeerde te plakken, dat vermeldt de geschiedenis niet.

Tekst: René Marcellis
Tekening:
Peter Wetzels